

**B.Com. Semester - 5 (Remedial) (CBCS) Examination**  
**March/April-2024 (Old Course)**  
**CO-OPERATION - 5 (ELECTIVE - 1)**

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

**Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

|                                                                              |      |
|------------------------------------------------------------------------------|------|
| પ્રશ્ન.૧ ભારતમાં ગ્રામીણ વિકાસ માટે સરકારે લીધેલા પગલાંઓ સમજાવો.             | (૨૦) |
| અથવા                                                                         |      |
| પ્રશ્ન.૧ ગ્રામીણ શાખા વિસ્તરણ માટે મધ્યસ્થ બેંકની કામગીરીની ચર્ચા કરો.       | (૨૦) |
| પ્રશ્ન.૨ પ્રાથમિક ખેત ધિરાણ મંડળીના કાર્યો સવિસ્તાર સમજાવો.                  | (૨૦) |
| અથવા                                                                         |      |
| પ્રશ્ન.૨ જમીન વિકાસ બેંકનો અર્થ સ્પષ્ટ કરી તેની સિદ્ધિઓ અને મર્યાદાઓ સમજાવો. | (૨૦) |
| પ્રશ્ન.૩ ભારતમાં ગ્રામીણ વિકાસ માટે ગ્રામીણ વિકાસ બેંકની કામગીરી સમજાવો.     | (૧૫) |
| અથવા                                                                         |      |
| પ્રશ્ન.૩ રાજ્યમાં કૃષિ વિકાસ માટે સહકારી બેંકોની સિદ્ધિઓની ચર્ચા કરો.        | (૧૫) |
| પ્રશ્ન.૪ રાષ્ટ્રીય કૃષિ વીમા યોજના સમજાવો.                                   | (૧૫) |
| અથવા                                                                         |      |
| પ્રશ્ન.૪ જિલ્લા સહકારી બેંકની કામગીરી સમજાવો.                                | (૧૫) |

**ENGLISH VERSION**

|                                                                                              |      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| Que.1 Explain the step taken by the government for rural development in India.               | (20) |
| OR                                                                                           |      |
| Que.1 Discuss the function of Central Bank for rural credit extension.                       | (20) |
| Que.2 Explain in detail the functions of primary agriculture credit societies.               | (20) |
| OR                                                                                           |      |
| Que.2 Explain the meaning of land development bank and its achievement and limitations.      | (20) |
| Que.3 Explain the functioning of Gramin Vikas Bank for rural development in India.           | (15) |
| OR                                                                                           |      |
| Que.3 Discuss the achievement of cooperative banks for agriculture development in the state. | (15) |
| Que.4 Explain National agricultural insurance scheme.                                        | (15) |
| OR                                                                                           |      |
| Que.4 Explain the functioning of district cooperative Bank.                                  | (15) |

\*\*\*\*\*